

Höganäs kyrka

56.1994, 12.5587

Höganäs kyrka, som också går under namnet Himmelfärdskyrkan är ritad av arkitekten professor Ivar Tengbom, som kanske är mest känd för att ha ritat Stockholms konserthus.

Uppdraget att rita Höganäs nya kyrka och kyrkplatsen fick Tengbom redan 1920 och förslag inlämnades året efter. Tengbom har också ritat den betydligt större Högalidskyrkan i Stockholm som liknar Himmelfärdskyrkan i flera avseenden även om den senare har anpassats till skånska arkitekturtraditioner. Kyrkan är byggd av Höganästepel med valv slagna av Hyllingetegel.

Före kyrkans tillkomst hölls gudstjänsterna i ett spinneri, som i mitten av 1800-talet byggdes om till brukskyrka. Den kyrkan blev åter ombyggd 1882.

De flesta tornur i kyrkor har elektriska verk, men i Himmelfärdskyrkan dras urverket från 1934 fortfarande upp för hand. Kyrkans tre kyrkklockor av malm har donerats av G. Jepson, Worcester, USA, vars förfäder utvandrat från Höganäs.

Kyrkan invigdes på Kristi Himmelfärds dag 1934 av biskop Edvard Rodhe. Invigningsdagen har också gett namn åt kyrkan; Himmelfärdskyrkan.

När man kommer från vapenhuset, innan man går in i kyrkorummet ser man över ingången en keramiktavla med ett bibelcitat. Tavlan är märkt Johansson 1934 Höganäsbolaget.

Altartavlan som visar Jesu himmelfärd, är målad av Blekingekonstnären Gunnar Torhamn. Till vänster om huvudmotivet framställs Ordet, Förlåtelsen och Dopet, och på höger sida Bönen, Helbrägdagörelsen och Nattvarden.

Den altartavla som fanns i den tidigare kyrkan finns numera i dopkapellet och föreställer Jesus Getsemane, målades 1883 av den småländske konstnären Ludvig Frid, som för övrigt var god vän med författaren August Strindberg, och finns omnämnd under namnet Albert Lundell i Strindbergs genombrottsroman "Röda rummet".

Fönstren där är utförda av Hugo Gehlin, och föreställer i mitten Jesu dop, hans förkunnelse, korsfästelse och uppståndelse. I de yttre kolumnerna syns de fyra evangelistsymbolerna och de 12 apostlarna.

Dopträdet som står vid ingången till dopkapellet var en gåva till kyrkan när denna år 2009 fyllde 75 år. Trädet är skapat av smideskonstnären Lars-Otto Lindskog. Alla som döps under året får sina dopänglar upphängda i trädet i samband med dophögtiden, och hämtas sedan på kyndelmässodagen.

En flyttbar åttakantig dopfunt av trä är tillverkad av snickarmästare Werner Persson i Höganäs.

Den dopfunt som står i dopkapellet kommer från den gamla brukskyrkan och är formgiven av Höganäsbolagets modellör, dansken Ferdinand Ring. Funten som också har åttakantig form och är helt utförd av oglaserad höganäslera.

Orgeln byggdes 1958 av Marcussen & Son orgelbyggeri i Aabenraa, Danmark, som även byggt kororgeln. Den stora orgeln renoverades 2009 av Andersen & Bruhn orgelbyggeri i Danmark.

Kyrkans åtta takkronor är formgivna av Ivar Tengbom och utförda av Nordiska kompaniet. De är tillverkade i trä med förgyllning av 23 karats guld. I kronornas topp finns sexuddiga stjärnor, grekiska kors och ankare.

Längs långskeppets sidor hänger ljusreliefer tillverkade i keramik och metall av Stig Carlsson. Han var ursprungligen konstnärlig ledare vid Ifö-verken i Bromölla, innan han i mitten av 1970-talet skaffade sig ateljé i Nyhamnsläge. 1995 flyttade han hit till Höganäs. Ljusrelieferna var gåvor till kyrkans 50-årsjubileum 1984. Varje relief bär olika symboler, som till exempel ankaret som står för hopp.

Kyrkogården som ligger nästan 2 kilometer österut i Höganäs tätort, utsågs i september 2013 till landets finaste kyrkogård. Utmärkelsen som heter Park inspira har som syfte att bevara och stärka intresset för svenska offentliga parker.

Källor:

Webb: Höganäs församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Himmelsfärdskyrkan Höganäs - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Kerstin Börjesson 2015.

Bok: "Skånes kyrkor - En kulturhistorisk resa genom 1000 år". Caroline Ranby. ISBN 978-91-7545-204-3